

CRNA GORA
GLAVNI GRAD PODGORICA
Uprava lokalnih javnih prihoda

**IZVJEŠTAJ
O RADU ZA 2022. GODINU**

Podgorica, januar 2023. godine

I. IZVJEŠTAJ O RADU UPRAVE LOKALNIH JAVNIH PRIHODA ZA 2022. GODINU	1
Uvodne napomene	1
Ostvarenje prihoda.....	1
Ostvarenje pojedinih prihodnih kategorija.....	2
1. Prirez porezu na dohodak fizičkih lica.....	2
2. Porez na nepokretnosti.....	3
3. Lokalne komunalne takse	7
4. Naknade za korišćenje opštinskih puteva	8
5. Naplata lokalnih javnih prihoda	10
Kadrovska i tehnička potencijali	11
1. Kadrovi	11
2. Prostorni uslovi	11
3. Pisarnica	12
II. IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU UPRAVNIH STVARI KOD UPRAVE LOKALNIH JAVNIH PRIHODA U 2022. GODINI	12

I. IZVJEŠTAJ O RADU UPRAVE LOKALNIH JAVNIH PRIHODA ZA 2022. GODINU

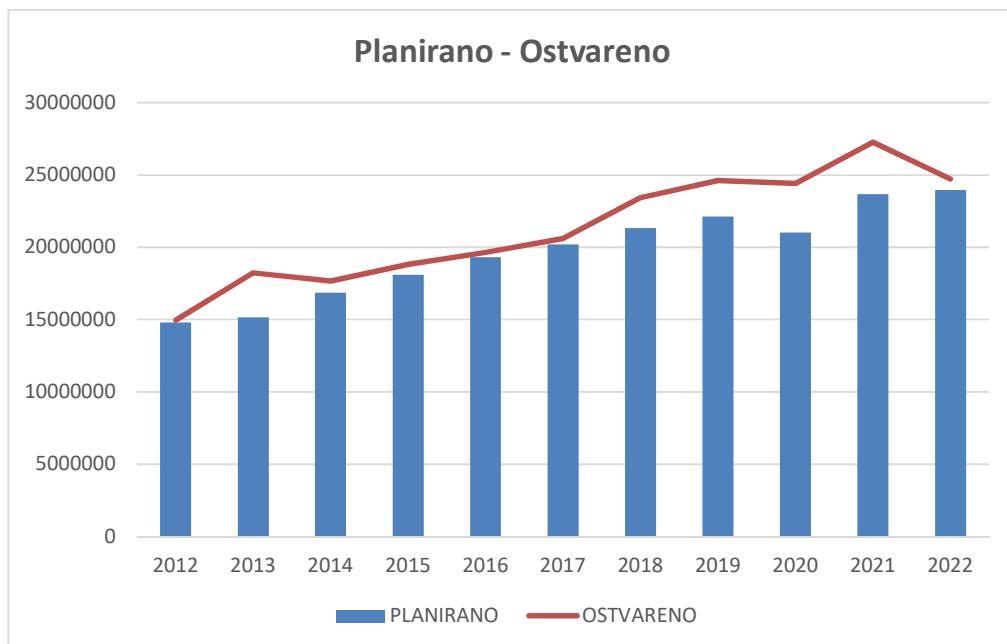
Uvodne napomene

Izvještaj o radu priprema se shodno članu 33 Odluke organizacije i načinu rada uprave Glavnog grada, kojim je propisano da organi i službe jednom godišnje podnose gradonačelniku izvještaj o radu i stanju u oblasti za koju su osnovane u skladu sa posebnim Uputstvom gradonačelnika (Uputstvo Gradonačelnika o izradi godišnjeg Programa rada rada i Izvještaja o radu, br. 01-019/22-7314 od 28.07.2022. godine).

Ostvarenje prihoda

Uprava lokalnih javnih prihoda vrši obračun i naplatu: prireza porezu na dohodak fizičkih lica, poreza na nepokretnosti, lokalne komunalne takse i naknade za korišćenje opštinskih puteva na teritoriji Glavnog grada Podgorica.

Rebalansom budžeta Glavnog grada Podgorice lokalni javni prihodi za 2022. godinu planirani su u iznosu od 23.950.000,00 €. Ostvareno je 24.724.393,05 €, što je za 3,23 %, tj. 774.393,21€ više u odnosu na planiran iznos, a 10,48%, tj. 2.893.383,79€ manje u odnosu na 2021. godinu.

Ostvarenje pojedinih prihodnih kategorija

1. Prirez porezu na dohodak fizičkih lica

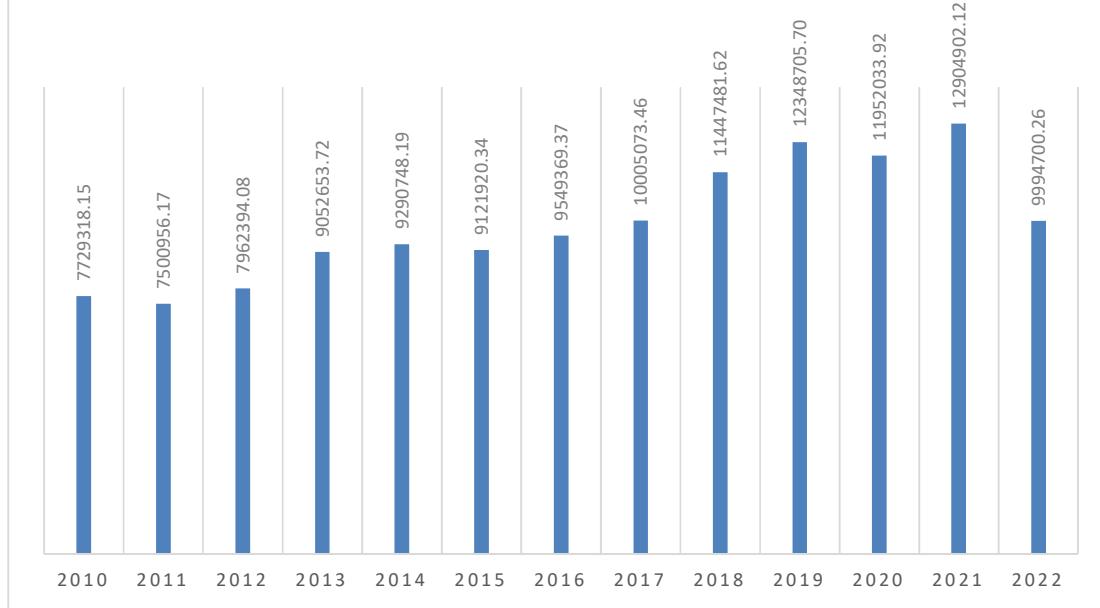
Prirez porezu na dohodak fizičkih lica obračunava se na: porez na prihode po osnovu ličnih primanja, porez na prihode od samostalne djelatnosti, porez na prihode od imovine i imovinskih prava, porez na prihode od kapitala i porez na kapitalne dobitke.

Utvrđivanje prireza porezu na dohodak fizičkih lica sprovodi se na osnovu primljene prijave, koju obveznici podnose nakon izvršene isplate dohotka, odnosno obračuna poreza na dohodak fizičkog lica. Isplatalac dohotka fizičkom licu, dužan je da obračuna, obustavi i uplati prirez porezu na dohodak.

Ostvarenje prihoda

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica ostvaren je u iznosu od 9.994.700,26 € što je za 94.700,26 €, odnosno 0,96% više od iznosa planiranog rebalansom budžeta Glavnog grada za 2022. godinu, dok je u odnosu na 2021. godinu ostvareno za 2.910.201,84 €, odnosno za 22,6% manje. Razlog manjeg ostvarenja u odnosu na 2021. godinu su izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica iz decembra 2021. godine, kojim je ukinuta obaveza plaćanja poreza na dohodak do 700 eura bruto zarade, dok stopa poreza iznosi 9% na iznos oporezivog dohotka od 700,01€ do 1.000,00 €, kao i 15% na iznos oporezivog dohotka iznad 1.000,01 €.

NAPLAĆENI PRIREZ PO GODINAMA

Problemi u utvrđivanju i naplati priteza porezu na dohodak fizičkih lica

U Upravi tri službenika vrše poslove evidencije prijava priteza porezu tako da je postignuta dnevna ažurnost. Prema Odluci o pritezu porezu na dohodak fizičkih lica, obveznici su dužni da prijave podnose nakon svake isplate dohotka, odnosno obračuna poreza na dohodak fizičkog lica. U praksi je česta situacija da se izvrši uplata priteza, a ne podnese se prijava. Zbog toga se u knjigovodstvu Uprave prikazuje da je obveznik formalno u preplati, a to suštinski nije. U odnosu na 2021. godinu, kada je ukupno bilo 84.500 prijava, za 2022. godinu broj podnešenih prijava iznosio je 165.464 što predstavlja porast od 95,8% u odnosu na prethodnu godinu. Do povećanja broja podnešenih prijava došlo je zbog: puštanja u rad elektronskog portala za podnošenje poreskih prijava „Moji porezi“, koji je u funkciji od 03. februara 2020. godine, povećane ažurnosti službenika ove Uprave u dijelu obavještavanja obveznika o nepredatim prijavama, poboljšanja softverskog dijela programa LARIS u dijelu praćenja predatih/nepredatih prijava i poreskog duga, kao i povećanog broja inspekcijskih kontrola.

Prijedlog mjera

Uspostavljanje bliže saradnje sa Upravom prihoda i carina Crne Gore u dijelu evidencija predatih IOPPD prijava prema državnoj upravi, a koje su ujedno i osnovica za predavanje OPP-ND prijava prema Upravi lokalnih javnih prihoda. Na ovaj način se uspostavlja bolja kontrola i rad poreskih inspektora u dijelu kontrole pomenutih subjekata, nadzora kroz bolju informisanost o visini i strukturi obaveze koju obveznik ima prema Upravi.

2. Porez na nepokretnosti

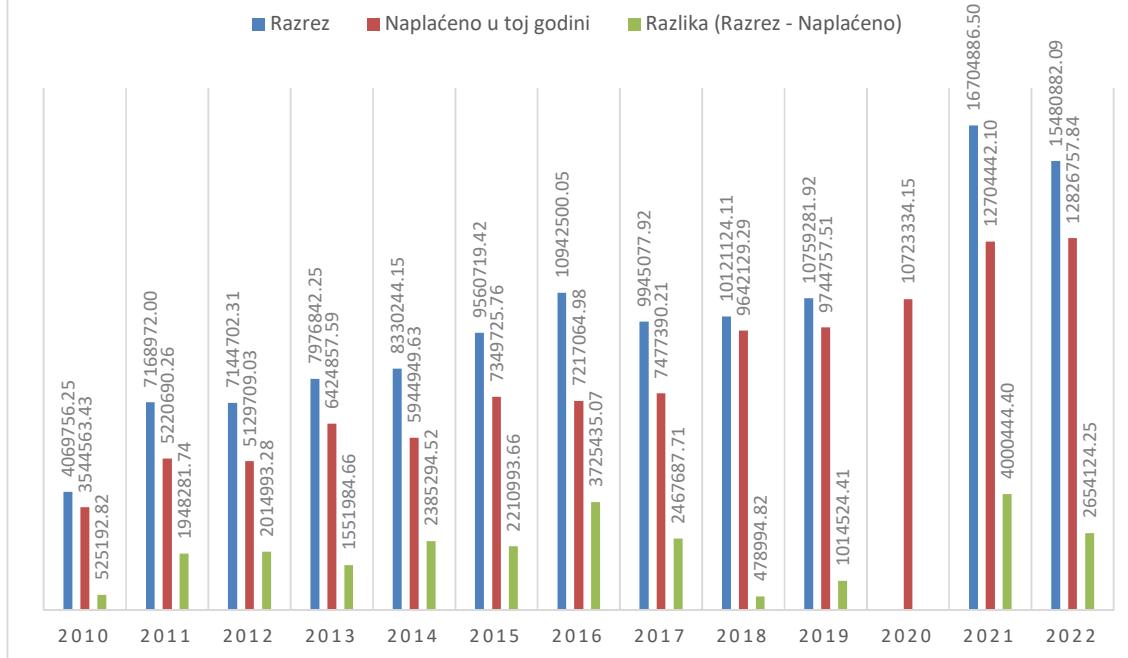
Ostvarenje prihoda

Ukupno obračunati porez na nepokretnosti za 2022. godinu iznosio je 17.641.374,65 €. Ukupno je dostavljeno 149.776 rješenja po kojima je obračunato 15.480.882,09 € poreza na nepokretnosti.

U cilju bolje efikasnosti dostave, po instrukcijama ove Uprave, Pošta Crne Gore je u 2022. godini pakovala do četiri rješenja u jednu pošiljku. Ova Uprava je donijela 179.072 rješenja koja su upakovana u 120.306 koverti sa dostavnicom a uručeno je 149.776 rješenja o utvrđivanju poreza na nepokretnosti.

Porez na nepokretnosti ostvaren je u rekordnom iznosu od 12.826.757,53 € ili za 626.757,53 € (5,14%) više od iznosa planiranog rebalansom Budžeta, kao i za 122.315,40 € (0,97%) više nego u prethodnoj godini.

POREZ NA NEPOKRETNOST

Problemi kod utvrđivanja i naplate poreza na nepokretnosti

Porez na nepokretnosti se utvrđuje na osnovu podataka dobijenih od Uprave za katastar i državnu imovinu Crne Gore. Kada je u pitanju Glavni grad, registar nepokretnosti Uprave za katastar i državnu imovinu ima nedostataka u dijelu evidencije vlasništva. Naime, u podacima, koje je Uprava za katastar i državnu imovinu dostavila, oko 22.000 nepokretnosti, odnosno oko 9.700 vlasnika nekretnina, sadrži takozvane privremene matične brojeve vlasnika, koji najčešće počinju sa "9", "69", "68" itd. Uprava konstantno radi na otklanjanju tih nepravilnosti, odnosno utvrđivanju stvarnih vlasnika nepokretnosti i utvrđivanju njihovog jedinstvenog matičnog broja. Jedan dio je ostao neriješen, pa su se pojavili obveznici, kojima su poslata rješenja, dokazujući da oni nijesu ta lica, odnosno da oni nijesu vlasnici tih nepokretnosti, kao i da neke od tih nepokretnosti ne postoje na terenu, neke nijesu nikada ni postojale ili su danas potpune ruševine.

Za određeni broj nepokretnosti nemoguće je uručiti rješenje o porezu jer vlasnici duže vremena žive u inostranstvu ili su u pitanju umrla lica, a nepokretnosti niko ne koristi. Adresa obveznika za prijem rješenja se uzima iz Registra prebivališta i boravišta građana Glavnog Grada Podgorica, a ako ne postoji u registru, onda iz Registra nepokretnosti Uprave za katastar i državnu imovinu. Postoji više hiljada umrlih lica koji su prema podacima Katastra i dalje vlasnici nepokretnosti, a iz razloga što ostavinski postupci nijesu sprovedeni. U skladu s članom 4 Zakona o porezu na nepokretnosti, obveznik poreza je vlasnik nepokretnosti upisan u katastru nepokretnosti, odnosno drugoj evidenciji nepokretnosti (poslovne knjige, registri, notarski zapisi i dr.), a ako je vlasnik nepokretnosti nepoznat, nije određen, odnosno, prestao da postoji, obveznik poreza je korisnik nepokretnosti.

Uprava je poslala 5.354 obavještenja vlasnicima nepokretnosti, koji su postali vlasnici nepokretnosti shodno notarskim ugovorima u 2021. godini, da dostave poreske prijave za utvrđivanje poreza na nepokretnost za 2022. godinu (PP-1). Dobijene su 2.433 poreske prijave, što je znatno smanjio broj žalbi, posebno po osnovu broja članova porodičnog domaćinstva koji stanuju sa poreskim obveznikom.

Sva rješenja o porezu na nepokretnosti koja se odnose na umrla lica ili ostaju neuručena ili niko neće da prihvati poresku obavezu. Ako dođe do upravnog spora, Upravni sud poništava takva rješenja jer je oporezovan nepostojeći obveznik. Organi koji vode registre stanovništva, konkretno registar umrlih, nijesu u obavezi da o tome izvještavaju organe lokalne uprave. Kada Uprava dođe do saznanja da je neki obveznik umro, da bi ispravno utvrdila porez, mora prvo utvrditi ko su korisnici tih nepokretnosti, a zatim da obezbijedi dokaze da su ta lica korisnici nepokretnosti. Pravno je nedefinisano šta se može koristiti kao dokaz da neko koristi nepokretnost. Postoji i pravna praznina u smislu da je vlasnik nepokretnosti umro (prestao da postoji), a niko ne koristi tu nepokretnost. Po postojećim propisima, oporezivanje takvih nepokretnosti nije moguće izvršiti. U svakom slučaju, ko treba da bude poreski obveznik se mora utvrditi na terenu od strane inspekcije.

„Pošta Crne Gore” A.D. je izvjestila da nije mogla uručiti 29.072 rješenja jer je adresa obveznika nepotpuna i kao takva nije upotrebljiva (npr. Podgorica bb, Donja Gorica bb, Konik bb, itd.), kao i što su lica koja su označena kao poreski obveznici nepoznata i nikada nijesu živjela na naznačenim adresama. Za 2.622 lica „Pošta Crne Gore” A.D. je obavijestila da posjeduje informaciju sa terena da se radi o umrlim licima. Analize ukazuju da su adrese obveznika poreza (vlasnika nepokretnosti) nepotpune i pogrešne, nažalost, a preuzete su iz registra Uprave za katastar i državnu imovinu i registra prebivališta Ministarstva unutrašnjih poslova.

Ova Uprava je donijela je 36.717 rješenja o porezu na nepokretnosti za zemljište, u ukupnom iznosu zaduženja od 1.151.037,06 €.

I dalje je prisutan problem nepodnošenja poreskih prijava od strane pravnih lica ili podnošenje istih sa nepotpunim podacima, a isti se prevazilazi kroz bolju komunikaciju i preventivno djelovanje u dijelu obavještavanja poreskih obveznika. Naime, koristeći bazu koju je unaprijedila kroz portal za elektronsku predaju poreskih prijava, kroz cirkularni mail, svim obveznicima poslato je obavještenje u kojem su podsjećeni na obavezu podnošenja poreskih prijava, što je rezultiralo rekordnim brojem podnijetih prijava. Ukupno je ove godine podnijeto 1.353 poreskih prijava za pravna lica. Prema Zakonu o porezu na nepokretnosti, obveznici poreza na nepokretnosti koji vode poslovne knjige su dužni da do 31. marta kalendarske godine podnesu prijavu za utvrđivanje poreza za tu godinu, što je umnogome olakšano pomenutim portalom za predaju prijava.

Uprava je imala velike negativne posljedice na svoj rad nakon što je Ustavni sud Crne Gore donio Odluku kojom je ukinuta Uredba o bližim kriterijumima i metodologiji za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 36/11, 66/15 i 39/17), koja je prestala da važi danom objavljivanja (11.3.2022. godine) ove Odluke u "Službenom listu Crne Gore" (broj 26/22). Ustavni sud je utvrdio da je osporena Uredba donesena u vrijeme važenja Zakona o porezu na nepokretnosti, koji je prestao da važi, danom početka primjene novog Zakona o porezu na nepokretnosti, tj. 8. maja 2019. godine, kao i da

je došlo do promjene normativnih okolnosti koje se odnose na vrstu nepokretnosti za koje nadležni organ jedinice lokalne samouprave utvrđuje tržišnu vrijednost kao poresku osnovicu i na kriterijume za utvrđivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti. Polazeći od toga i činjenice da je, saglasno odredbi člana 26. Zakona o porezu na nepokretnosti, rok za usklađivanje propisa sa tim zakonom istekao 8. novembra 2019. godine, a da osporena Uredba nije usaglašena u roku određenom tim zakonom, Ustavni sud je utvrdio da nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i izvršio je njen ukidanje.

Tek izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti iz maja 2022. godine, definisani su kriterijumi za utvrđivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti, čime su stvoreni uslovi za pripremu rješenja o porezu na nepokretnosti za 2022. godinu.

Nakon ukidanja navedene Uredbe, Uprava je primila veliki broj žalbi na rješenja o utvrđenom porezu na nepokretnosti, zahtjeva za izmjenu rješenja i zahtjeva za obustavu izvršenja rješenja o porezu na nepokretnosti. Odjeljenje za postupanje po žalbama poreskih obveznika je obradilo najveći broj pristiglih žalbi i zahtjeva podnijetih nakon ukidanja Uredbe, a zbog obima posla privremeno su angažovani i pojedini službenici drugih odjeljenja. Po pokrenutim postupcima, vodi se veliki broj upravnih i sudske postupaka. U najvećem broju slučajeva drugostepeni upravni organ je odbio žalbe na rješenja koja je donijela Uprava.

Prijedlog mjera

U cilju povećanja broja uručenih rješenja, neophodno je u kontinuitetu vršiti kontrolu adresa obveznika poreza, poređenje tih adresa sa adresama u drugim registrima, vršiti ispravke adresa i formirati liste obveznika koje treba inspekcija Uprave da pronađe na terenu, kao i izvršiti dostavljanja na način propisan Zakonom o upravnom postupku.

Stalan zadatak Uprave je i kontrola i sprovođenje dostavljenih notarskih zapisa, jer su isti, shodno čl. 4 Zakona o porezu na nepokretnosti, jedna od vrsta evidencije nepokretnosti na osnovu kojih se porez utvrđuje.

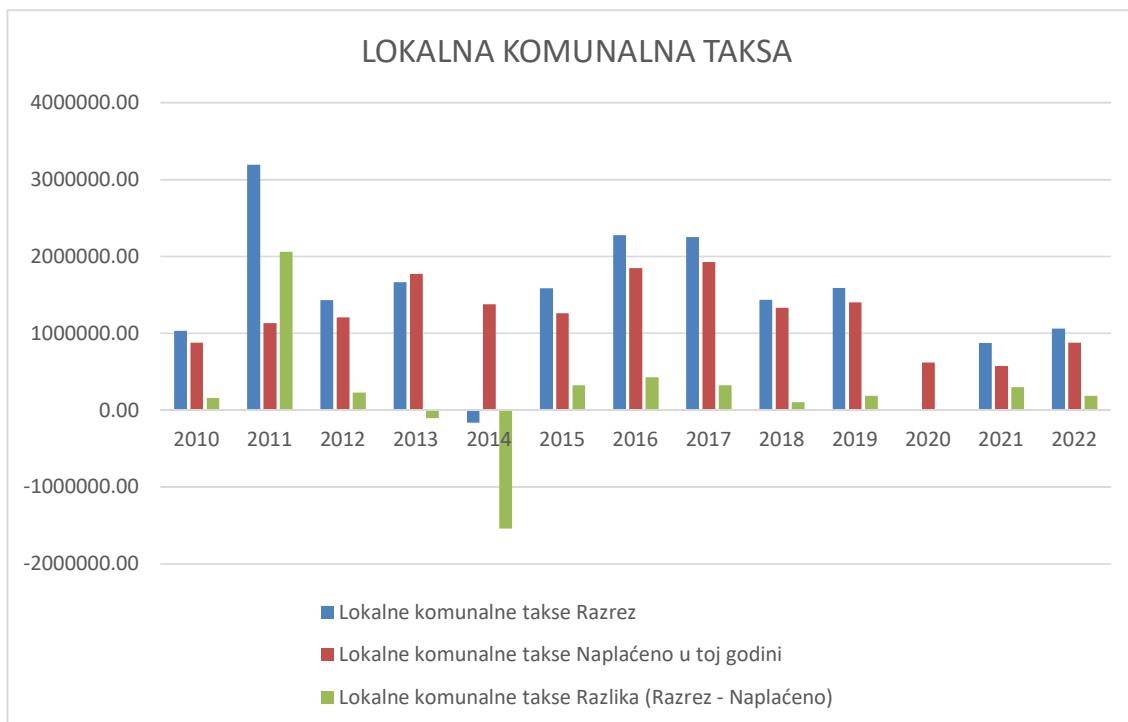
Uprava je dobila bazu od Centralnog registra privrednih subjekata - Uprave prihoda i carina Crne Gore u cilju provjere koja privredna društva su aktivna, protiv kojih se vodi stečajni postupak, a koja su neaktivna. Ovo iz razloga da bi se izbjeglo oporezivanje privrednih društava koja su prestala da postoje. Nije rijetka pojava da se privredno društvo obriše iz CRPS zbog likvidacije, a da Uprava ne zna ko je postao novi vlasnik nepokretnosti. „Čišćenje“ registra poreskih obveznika od privrednih društava koja su prestala da postoje i na koje se i dalje vode nepokretnosti, kao i pronaalaženje stvarnih vlasnika tih nepokretnosti je stalan zadatak Uprave.

U cilju povećanja efektivnosti, transparentnosti, lakoće pristupa i brzine odgovora na zahtjeve građana, Uprava lokalnih javnih prihoda je na portalu Glavnog grada Podgorica uspostavila novi elektronski servis. Pristupom sekciiji pod nazivom „Servisi u službi građana“ i odlaskom na opciju „Moji porezi“ poreskim obveznicima je omogućen uvid u poreska rješenja, stanje duga, podnošenje sugestija i primjedbi, kao i prijava poreza na nepokretnosti elektronskim putem. Servis je u funkciji od 03. februara 2020. godine.

3. Lokalne komunalne takse

Ostvarenje prihoda

Lokalne komunalne takse ostvarene su u iznosu od 874.436,74 € što je za 24.436,74 € ili 2,87% više od iznosa planiranog rebalansom Budžeta Glavnog grada, a za 300.903,97 €, odnosno 52,5% više od ostvarenog u prethodnoj godini.

Gradonačelnik Glavnog grada je 02.06.2022. godine donio Odluku o umanjenju lokalnih komunalnih taksi i naknada, koju je Skupština Glavnog grada potvrdila na sjednici održanoj 22.06.2022. godine, kojom je omogućeno Upravi da, na zahtjev obveznika, umanji za:

- 100% iznos lokalne komunalne takse za postavljanje ljetne bašte, zatvorene bašte, ostalih privremenih objekata koji se mogu izmještati s jednog mjesto na drugo (slobodno-stojeća vitrina, pokretna tezga, zabavni parkovi i sl.) i za promotivne svrhe, za period od 1. juna do 31. avgusta 2022. godine;
- 50% iznos lokalne komunalne takse za parkiranje motornih vozila i to za korišćenje taksi stajališta po taksi vozilu za koje posjeduje izvod licence, za period od 1. januara do 31. decembra 2022. godine.

Uprava je ove godine donijela 1.298 rješenja o utvrđenim lokalnim komunalnim taksama u iznosu od 1.060.737,00 €.

Najveći dužnici po osnovu lokalne komunalne takse su korisnici prostora na javnim površinama za postavljene ljetne bašte uz ugostiteljske objekte.

Problemi kod utvrđivanja i naplate lokalne komunalne takse

Rješenja o visini lokalne komunalne takse donose se na osnovu akata Sekretarijata za komunalne poslove i Sekretarijata za saobraćaj kojima se daje odobrenje obveznicima da koriste javnu površinu za postavljanje ugostiteljske baštne, odnosno drugih vrsta privremenih objekata, kao i zapisnika Komunalne inspekcije koja treba da utvrdi da li je predata prijava sa datumom početka obavljanja djelatnosti i zauzeta površina koja je odobrena urbanističko-tehničkim uslovima, prethodno izdatim od strane jednog od navedenih sekretarijata, kao i datum početka i prestanka korišćenja javne površine.

Činjenica je da obveznici na razne načine pokušavaju da izbjegnu plaćanje lokalne komunalne takse, najčešće nelegalnim korišćenjem javne površine ili gašenjem postojećih i otvaranjem novih preduzeća, kojima Sekretariat dozvoljava korišćenje javne površine.

Problemi koji se javljaju su izraženi kroz nedovoljnu ažurnost komunalne inspekcije u kontroli zauzimanja javnih površina radi izvođenja radova, kao i postupanja po prethodno donijetim urbanističko-tehničkim uslovima koji su osnov za zaduženje lokalne komunalne takse. Korisnik je obveznik plaćanja lokalne komunalne takse srazmjerno vremenu korišćenja. Obzirom da obveznici sprovedu radove ili zauzmu javnu površinu u kraćem roku od onoga koji je naznačen rješenjem, a nadležna inspekcija ne obavi kontrolu istog ili ne dostavi zapisnik o eventualnoj kontroli, Uprava obračuna taksu po aktu nadležnog sekretarijata u kojem je definisan period korišćenja javne površine, na koje se u daljem postupku stranka žali i prouzrokuje troškove po Glavni grad.

Obveznici nastavljaju da rade u zoni „sive ekonomije“. Isti vlasnici svaka tri mjeseca otvaraju nova preduzeća i iznova dobijaju dozvole za korišćenje iste javne površine. Za sva potraživanja pokrenut je postupak prinudne naplate, rješenja su dostavljena Centralnoj banci Crne Gore, ali pojedini obveznici nemaju novca na žiro računima, lokalni rade sa gotovinom i ne uplaćuju pazare na žiro račune.

Prijedlog mjera

Stanje u utvrđivanju i naplati lokalnih komunalnih taksi, kao i utvrđivanju i naplati korišćenja opštinskih puteva, znatno bi se unaprijedilo kroz informatičko povezivanje Sekretarijata za komunalne poslove, Sekretarijata za podršku biznis zajednicu, Sekretarijata za saobraćaj i Komunalne inspekcije, sa softverom TAX4ME koji koristi Uprava lokalnih javnih prihoda, o čemu su tokom 2022. godine održani sastanci sa predstvincima navedenih organa a treba donijeti odluku na nivou izvršnog organa Glavnog grada.

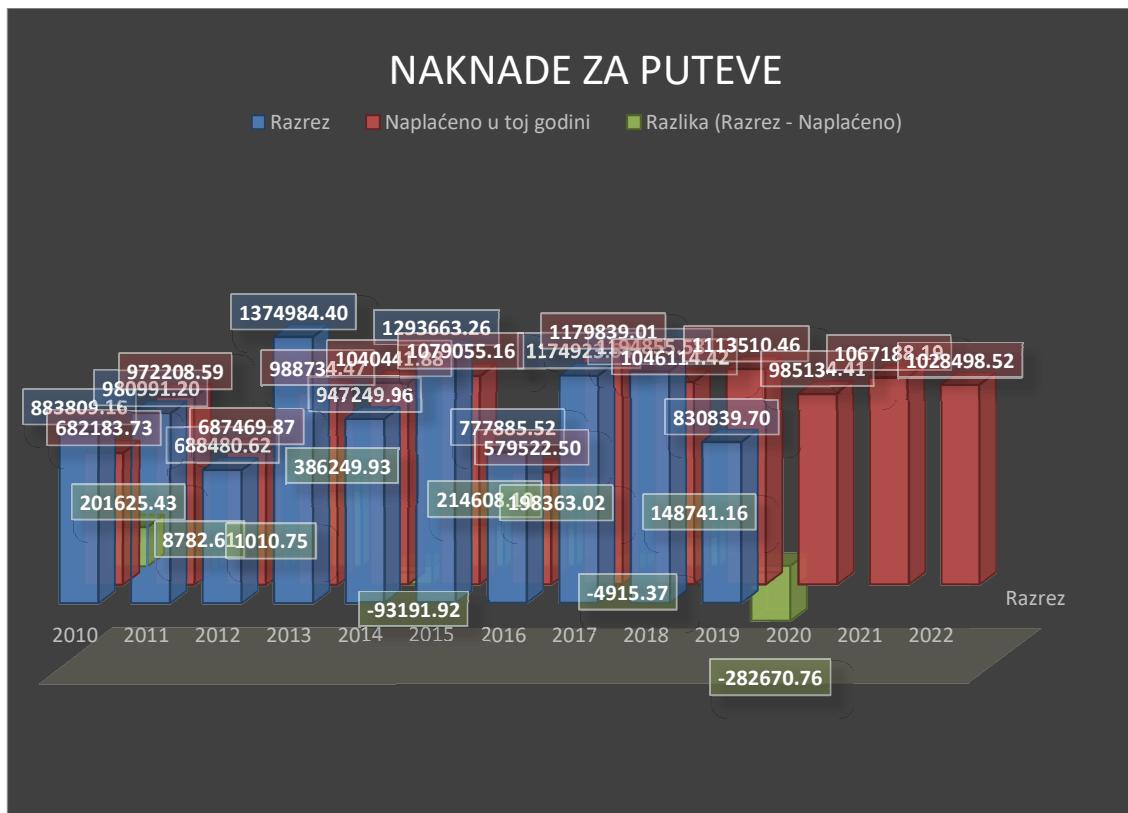
4. Naknade za korišćenje opštinskih puteva

Ostvarenje prihoda

Uprava je donijela 5.375 rješenja o naknadi za korišćenje opštinskih puteva na teritoriji Glavnog grada.

Naknade za korišćenje opštinskih puteva na teritoriji Glavnog grada ostvarene su u iznosu od 1.028.498,52 € što je za 28.498,52 € ili 2,85% više u odnosu na iznos planiran rebalansom, i 204.137,46 € ili 24,76% više nego u prethodnoj godini.

Gradonačelnik Glavnog grada je 02.06.2022. godine donio Odluku o umanjenju lokalnih komunalnih taksi i naknada, koju je Skupština Glavnog grada potvrdila na sjednici održanoj 22.06.2022. godine, kojom je omogućeno Upravi da na zahtjev obveznika umanji za 50% iznosa godišnje naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog puta, za period od 1. januara do 31. mart 2022. godine.

Problemi kod utvrđivanja i naplate naknade za korišćenje opštinskih puteva

Uprava lokalnih javnih prihoda koristi podatke Sekretarijata za podršku biznis zajednicama, u okviru kojeg se vode evidencije komercijalnih objekata. Navedeno olakšava posao Uprave i daje mogućnost kontrole da li su obuhvaćeni svi komercijalni objekti kojima je omogućen pristup sa opštinskog puta, ali s druge strane stvara i probleme jer evidencija Sekretarijata ima nedostataka. Glavni nedostatak je što korisnici kada zatvore objekat, iako su obavezni, vrlo često ne odjave obavljanje djelatnosti. Obveznici odjavljaju obavljanje djelatnosti kod Uprave za inspekcijske poslove, a o istom se ne obavještava Glavni grad, Sekretarijat za podršku biznis zajednicama, ni Uprava. To za posljedicu ima da Uprava donosi rješenja za objekte koji ne postoje, odnosno u kojima se ne obavlja djelatnost, tako da takva rješenja ili ne budu uručena ili bivši vlasnici izjavljuju žabe. To usporava rad Uprave, oduzima dosta

vremena, stvara nepotrebne troškove i nezadovoljstvo kod obveznika. Takođe, evidentno je „dupliranje prijava“. Naime obveznik kod Sekretarijata za podršku biznis zajednici prijavi obavljanje dvije vrste djelatnosti na istoj adresi (npr. prodaja telefona i servis telefona) što u krajnjem prouzrokuje da ova Uprava, shodno informacijama navedenog sekretarijata, duplo obračuna naknadu, tj. za jedan objekat doneše dva rješenja, odnosno dva puta zaduži naknadom isti objekat, što kasnije dovodi do žalbi obveznika.

Prijedlog mjera

Kontinuirano usklađivati podatke o komercijalnim objektima koji se vode u Sekretarijatu za podršku biznis zajednici sa podacima Uprave za katastar i državnu imovinu i Uprave za inspekcijske poslove, kao i jedne i druge evidencije upoređivati sa podacima iz Centralnog registra privrednih subjekata. Neophodno je da Sekretariat za podršku biznis zajednici uloži dodatni napor da održava ažurnim registar komercijalnih objekata koji su u funkciji na teritoriji Glavnog grada. Takođe, neophodno je da Sekretariat prilikom prijema prijava izvrši provjeru da li se prijava trgovine odnosi na objekat koji je već upisan i da, ukoliko samo dođe do proširenja usluga koje pruža obveznik u već prijavljenom prostoru, o tome obavijesti Upravu. Na ovaj način bi se spriječilo „duplo oporezivanje“.

5. Naplata lokalnih javnih prihoda

Postupke prinudne naplate poreza na nepokretnosti, prikeza porezu na dohodak fizičkih lica, lokalnih komunalnih taksi i naknada za korišćenje komercijalnih objekata sprovodi 8 (osam) službenika, od kojih su 2 (dva) već duži vremenski period privremeno spriječeni za rad, što predstavlja nedovoljan broj izvršilaca, imajući u vidu veliki broj poreskih obveznika i rješenja o utvrđivanju poreske obaveze po osnovu kojih je potrebno sprovesti postupak izvršenja, kao i da službenici prije donošenja rješenja o prinudnoj naplati utvrđuju činjenično stanje. Rješenja za prinudnu naplatu za porez na nepokretnosti se ne generišu automatski, tako da je povećan obim posla prilikom njihovog donošenja. Navedeno usporava proces sprovođenja prinudne naplate i ostvarenje željenog nivoa naplate, te je neophodno u značajnoj mjeri kadrovski ojačati Odjeljenje za naplatu lokalnih javnih prihoda ovog organa. Proces blokira i Centralna banka Crne Gore, koja odbija da postupa u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji i sprovede izvršenja na novčanim sredstvima fizičkih lica.

Uprava je pokrenula 5.463 postupaka prinudne naplate obaveze po osnovu poreza, prikeza, taksi i naknada u 2022. godini.

Uprava je u 2022. godini donijela 1.578 rješenja o obustavi izvršenja rješenja za prinudnu naplatu poreza na nepokretnosti, shodno članu 66 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Nakon ukidanja Uredbe o bližim kriterijumima i metodologiji za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti, Uprava je u julu 2022. godine tražila od Ministarstva finansija mišljenje u vezi mogućnosti naplate poreza na nepokretnosti po rješenjima koja su pravosnažna a porez je utvrđen na osnovu ukinute Uredbe, a ukazano je i na probleme u postupanju po zahtjevima po članu 66 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore. Osim toga, dopisom iz oktobra 2022. godine, Uprava je Ministarstvu finansija dostavila inicijativu za

izmjene Zakona o porezu na nepokretnosti kako bi se onemogućila praksa da poreski obveznik, shodno članu 26 Zakona o poreskoj administraciji, ne dostavi obavezujuću poresku prijavu kada dođe do promjene elemenata za utvrđivanje poreza, a na sudu uspije u sporu jer nijesu prilikom utvrđivanja poreza uzete u obzir izmijenjene okolnosti, za koje Uprava nije bila obaviještena. Na žalost, ni na jedan dopis nije dobijen odgovor Ministarstva finansija.

Zbog navedenih dilema, smanjena je a zatim prekinuta aktivnost prinudne naplate poreza na nepokretnosti za 2021. i ranije godine, a odjeljenje prinudne naplate nije moglo iz tehničkih razloga, od početka sajber napada pa do stvaranja tehničkih uslova (29.12.2022. godine), da priprema rješenja o prinudnoj naplati za fizička lica.

Kadrovska i tehnička potencijali

Upravi lokalnih javnih prihoda je u 2022. godini donijela 196.905 rješenja i drugih akata, što najbolje pokazuje obim posla u Upravi.

1. Kadrovi

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave lokalnih javnih prihoda Glavnog grada sistematizovano je 38 radnih mjesta sa 77 izvršilaca, od čega: izvan organizacionih jedinica 3 izvršioca (direktor i dva pomoćnika direktora), u Službi za opšte i pravne poslove 6 izvršilaca (zaposlena 4), Odjeljenju za utvrđivanje lokalnih javnih prihoda 31 izvršilac (zaposleno 19), Odjeljenju za naplatu lokalnih javnih prihoda 22 izvršioca (zaposleno 15), Odjeljenju za postupanje po žalbama poreskih obveznika 7 izvršilaca (zaposleno 4) i Odjeljenju za inspekcijski nadzor lokalnih javnih prihoda 8 izvršilaca (zaposleno 7).

U Upravi lokalnih javnih prihoda na dan 31.12.2022. godine bilo je zapošljeno **52** službenika, uključujući direktora i dva pomoćnika direktora. Sa visokom školskom spremom je 36 zaposlenih (23 ekonomista, 8 pravnika, 1 inženjer metalurgije, 1 sa završenim fakultetom za računarstvo i 1 sa završenim fakultetom za jezike) i 16 sa srednjom stručnom spremom.

Broj izvršilaca je i dalje nedovoljan (nije popunjeno 25 radnih mjesta), imajući u vidu broj predmeta, njihovu složenost i nedostatke evidencijsa koje dostavljaju drugi organi. Uprava bi morala da ima i dva službenika koji bi obavljali elektronsku komunikaciju sa obveznicima.

Stručnost izvršilaca se mora podići na viši nivo, posebno u dijelu vođenja upravnog postupka, a naročito u dijelu primjene Zakona o upravnom postupku. U prethodnoj godini 12 službenika Uprave je pohađalo kurseve iz oblasti upravnih postupaka i inspekcijskog nadzora. To se pokazalo veoma korisnim i nesumnjivo tu praksu treba nastaviti i u narednom periodu.

2. Prostorni uslovi

Uprava lokalnih javnih prihoda je u 2022. godini dobila jednu novu manju kancelariju na korišćenje. Prostor koji koristi Uprava je i dalje nedovoljan, a u kancelarijama manjim od desetak kvadrata sjede po dva ili tri izvršioca i svi primaju stranke.

Po svakoj žalbi Uprava mora pozvati stranku da učestvuje u postupku, a zapisnici o učešću stranke u postupku se donose odmah na licu mjesta, što u navedenim prostornim uslovima otežava rad službenika i stvara nervozu kod stranaka.

3. Pisarnica

Uprava lokalnih javnih prihoda poseban problem ima u funkcionisanju pisarnice i arhive, zbog ogromnog broja predmeta, a nedovoljnog broja izvršilaca i izuzetno skučenog prostora.

U Upravi se mora kadrovski ojačati ovaj segment rada, u prvom redu za zavođenje predmeta i evidencija gdje se nalazi predmet, kome je i kada dodijeljen na sprovođenje postupka, da li je i kada dostavljen drugostepenom organu itd. Takođe, neophodno je obezbijediti i dodatni prostor za odlaganje predmeta. Izvršena je nabavka softverskog rješenja za podršku radu pisarnice koja je bila prijeko potrebna ovom organu.

II. IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU UPRAVNIH STVARI KOD UPRAVE LOKALNIH JAVNIH PRIHODA U 2022. GODINI

Uprava lokalnih javnih prihoda je na osnovu Zakona o finansiranju lokalne samouprave, u toku 2022. godine, preduzela aktivnosti na izvršavanju poslova utvrđivanja, naplate i kontrole lokalnih javnih prihoda – poreza, naknada i taksi.

U toku 2022. godine Uprava je donijela ukupno 196.905 rješenja, od čega je 155.166 uručeno i to po osnovu:

1. Poreza na nepokretnosti	151.354
2. Naknada za korišćenje opštinskih puteva.....	2.879
3. Lokalne komunalne takse	933

Pokrenuto je 5.463 postupaka prinudne naplate obaveze po osnovu poreza, prikeza, taksi i naknada.

U 2021. godini donijeto je 51.584 rješenja koja nijesu bila uručena, a čije uručenje je izvršeno putem javnog obavještavanja početkom 2022. godine, shodno članu 87 Zakona o upravnom postupku, tako da se smatra da su ta rješenja riješena u 2022. godini, što znači da je ukupan broj rješenja koja su riješena u 2022. godini 206.750.

U istom periodu, radi ostvarivanja prava pred drugim organima, službama i ustanovama, na zahtjev pravnih i fizičkih lica, izdato je 713 uvjerenja.

Inspeksijski nadzor izvršen je kod 763 subjekta, i to po osnovu:

- poreza na nepokretnosti kod 614 obveznika
- prikeza porezu na dohodak fizičkih lica kod 117 obveznika
- naknade za korišćenje opštinskih puteva kod 32 obveznika.

Uprava nije uspjela da uruči 41.739 rješenja za 29.072 obveznika donijetih u 2022. godini zbog: promjena adresa vlasnika, odnosno korisnika nepokretnosti, promjena ulica i brojeva zgrada, smrti vlasnika nepokretnosti, nesprovedenih ostavinskih postupaka i u tim slučajevima neposjedovanja podataka o nasljednicima tj. korisnicima nepokretnosti i drugih promjena. Manjkavi, nepotpuni i netačni podaci, u vezi sa adresom i prebivalištem poreskih obveznika, koji se dobijaju od Uprave za katastar i državnu imovinu i Ministarstva

unutrašnjih poslova (registrovani prebivališta) su, između ostalog, razlog navedenog broja neureučenih rješenja. U cilju što efikasnijeg utvrđivanja i naplate lokalnih poreza, veoma je značajna saradnja sa organima koji raspolažu podacima koji mogu koristiti ovoj Upravi u obavljanju svojih poslova, kao što su podaci o registrovanim privrednim subjektima, vlasnicima nepokretnosti, njihovom zaposlenju, adresi, matičnom broju, kao i podaci koji se dobijaju od investitora novoizgrađenih objekata o prodatim stanovima, što utiče na kompletiranje baze podataka o poreskim obveznicima. Rješenja koja su donijeta u 2022. godini, a koja nijesu uručena, biće uručena putem javnog obavještavanja početkom 2023. godine.

R. b.	Podaci o upravnom izvršenju																Obustavljenja i odložena									
																	Poravnanje									
																	Neposrednom primudom									
	1	2	2a	3	3a	4	4a	5	5a	6	7	8	9	10	11	11a	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1.	Utvrdjivanje, naplata i kontrola lokalnih javnih prihoda	8.488	840	196.905	318	41.739	51.584	206.750	196.905	3.894	483	154.331	52.419	1578	7314	518	/	/	/	713	/	26	5.420	43	/	1578
UKUPNO:		8.488	840	196.,905	318	41.739	51.584	206.750	196.905	3.894	483	154.331	52.419	1578	7314	518	/	/	/	713		26	5.420	43	/	1578

1	INSPEKCIJSKI ORGANI			Inspekcijski nadzor u izvještajnom periodu		Upravno rješavanje		
	Broj kontrolisanih subjekata	Nema osnova za vođenje postupka	Obustavljeno postupaka inspekcijskog nadzora	Broj pokrenutih postupaka u izvještajnom periodu	Riješeno u propisanom roku	Riješeno po isteku roka		
	2	3	4	5	6	7	8	
	763	0	0	763	606	42	115	Postupci preneseni u 2022. godinu

